

Televizyondan ve deniz kenarında nasıl resim çekelim ?

VAHDİ BİNGÖL

Geçen sayıda gördüğümüz zaman - Gama ve Spektral duyarlık eğrilerinin nasıl çizildiğine bakıp, neticelerini anlatmaya çalışalım.

Zaman - Gama Grafiği : Bu eğri karakteristik eğrinin bir neticesidir. Şöyle ki, herhangi bir plâğı alalım, aynı banyoda farklı süreler için karakteristik eğrilerini çizelim. Elde edilen karakteristik eğrilerin gamalarını ayrı ayrı bulup, Gamaları ordinat (y eksen), banyo müddetlerini apsis (x eksen) olacak şekilde bir eğri çizelim. Elde edilen eğri, bize banyo müddetlerine göre gama değişimini, dolayısıyla plaktaki kontrast değişimini gösterecektir. Bu ise hassas plâğın inkânı nispetinde, arzu ettiğimiz kontrastı sağlamak için banyo müddetinin tayininde kolaylık sağlayacaktır.

Spektral Duyarlık Eğrisi : Aynı cins hassas plâğın, farklı dalga boylarındaki ışınlarla karakteristik eğrilerini bulalım. Bulunan bu eğrilerin E_0 duyarlıkları ordinat (y eksen), ışınların dalga boylarını da apsis (x eksen) olmak üzere Spektral duyarlık eğrisi dediğimiz grafiği çizelim. Bu grafikte bize kullandığımız plâğın ışınlarla karşı olan hassasiyetlerini toplu olarak gösterdiği gibi, ileride daha geniş anlatılacak; filtre kullanırken de çok faydalı olacaktır.

Şimdi buraya kadar gördüklerimizden pratikte nasıl faydalanırız. Birkaç örnek üzerinde görelim. Önümüz yaz, çoğu tatilde denize gidecek, resim çekecek, çektiği resimlerin de hatasız olmasını isteyecek. Örneğimizi bu şartlar için vermemiz sizler için daha faydalı olacaktır sanırım.

a. Deniz seviyesinde ve yüksek yerlerde ultraviyole ışınlar boldur. Ultraviyole

RESİM 1/A. Tavsiyelere uyularak çekilmiş bir fotoğraf.

RESİM 2/A. Hiçbir ön tedbir alınmadan çekilmiş bir fotoğraf.

RESİM 2-A. Tavsiyelere uyularak televizyondan çekilmiş başarılı bir fotoğraf örneği.

ve ötesi ışınların emülsiyonlar üzerinde etkili, karakteristik eğri çıkarılıp incelenecek olursa, görülür ki bu ışınlar için filmin gaması küçük, dolayısıyla kontrastı düşük olup, filmde istenmeyen yumuşamalar yapar. Yukarıda da söylediğimiz gibi, deniz kenarında ve yüksek yerlerde ultraviyole ışınlar çok olduğuna göre söylediğimiz mahsurları giderebilmek için UV (ultraviyole) filtre kullanmak gereklidir.

b. Güneş kuvvetli ve diktir: O halde gölge ışık kontrastı çok fazladır. Bu mahzur bilhassa öğle güneşlerinde şahıs resmi çekerken hiçte arzulanmayan şekilde göz çukurlarında ve burun altında şekilsiz koyu gölgeler bırakır. Bu mahsurları gidermek için iki ayrı yol uygulamak mümkündür.

Birincisi seçeceğimiz filmin az kontrastlı bir film olabileceği gibi, banyonun cinsi ve banyo müddeti, yumuşaklığı sağlayacak şekilde seçilmesi bizi arzulanan neticeye götürecektir. Diğer bir yol ise, gölgeleri yumuşatmak için flaş kullanılabilmesi gibi, beyaz perde veya kâğıtla ışık yansıtma da çok faydalı olacaktır. Flaş da kullanılsa, herhangi birşeyle ışık da yansıtılsa, poz müddetinde hiçbir değişiklik yapılmamalıdır.

c. Işık şiddetli fazladır: Güneş ışığının çok kuvvetli olması seçeceğimiz filmin duyarlılığının az olmasını gerektirir. Çünkü diyafram ve estantene arasındaki kombinasyonların mahdut olması, bazen kullandığımız filmin karakteristik eğrisinin kullanılabilir AB aralığında rahatlıkla çalışmamıza mani olur. Şöyle ki diya-

RESİM 2-B. Perde optratrörlü bir makina ile yüksek estantene edilmiş fotoğraf. Diagonal beyazlık yüksek estanteninin mahzurundan doğmuştur.

ram ve estantenemiz şiddetli ışıktaki resim çekmemize kâfi gelmeyeceği gibi, bazen de istenildiği halde açık diyafram resim çekmemize imkân vermez.

d. Yansıma fazladır: Deniz ve kum, güneş ışınlarını yansıtırlar. Bu durumda objektifimize parazit ışıklar gelerek film üzerinde istenilmeyen lekeler yaparlar. Böyle istenilmeyen parazit ışıklara mani olabilmek için, makinada parasoley (güneşlik) kullanmak faydalı olacaktır.

Hepsini toparlayacak olursak, deniz kenarında resim çekerken makinaya ultraviyole filtre ve parasoley takacağız. Yumuşak karakterli, duyarlığı az bir film kullanacağız. (40 Asa - 17 DIN gibi).

İkinci bir örneği ise son günlerde Türkiye'de yeni bir saha olan televizyondan resim çekme için verelim.

Ankara televizyonunda ekrandaki resmin oluşu elektronların ekranı birer sıra atlayarak iki kere taramasıyla olmaktadır. Elektronların birer atlayarak bir kere taraması 1/50 saniye sürmektedir. Dolayısıyla resmin tam olarak teşekkül edebilmesi için 1/25 saniye gerekmektedir. Bu durumda televizyondan resim çekebilmek için makinanızın estantenesi sabit ve 1/25 olmalıdır. Kullanacağımız filmin gaması biraz büyük yani kontrastı yüksek, veya kontrastı bir banyoda banyo etmek lazımdır. Çünkü ekrandaki görünen resimler, elektronların floresans ekrana vurmalarıyla meydana gelir. Bu tip ışınlar yüksek enerjili, olup böyle ışınlarla çıkarılacak karakteristik eğrinin gaması düşüktür. O halde yukarıdaki tavsiyeye uymak gereklidir.